

Fiche 1: Ontwerp-kaderbesluit betreffende vereenvoudiging uitwisseling informatie tussen wetshandhavingsautoriteiten

Datum Raadsdocument: 4 juni 2004

Nr Raadsdocument: 10215/04

Nr. Commissiedocument: n.v.t.

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Justitie i.o.m. SZW, BZK, VROM, FIN, EZ BZ, V&W, LNV en DEF

Behandelingstraject in Brussel: Multidisciplinaire Raadswerkgroep Georganiseerde Criminaliteit, Comité artikel 36, JBZ-Raad

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Het doel van dit door Zweden ingebrachte voorstel is snellere informatie-uitwisseling tussen autoriteiten die bevoegd zijn op het gebied van voorkomen, onderzoeken of opsporen van strafbare feiten. Die informatie-uitwisseling zou binnen een vastgestelde tijdslimiet moeten plaatsvinden (voorgesteld wordt 12 uur). Het gaat om uitwisseling van informatie voor strafrechtelijke onderzoeken en onderzoeken die deze status nog niet hebben bereikt, met name op het terrein van zware misdrijven (inclusief terroristische misdrijven).

Het gaat specifiek om de uitwisseling van politieke informatie en inlichtingen die voorhanden zijn bij genoemde autoriteiten, en alle informatie waartoe deze autoriteiten toegang hebben of waar ze, zonder gebruik te hoeven maken van dwangmiddelen, toegang toe kunnen krijgen. Het voorstel beoogt niet te zien op de informatie van Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten. Het betreft informatie-uitwisseling, inclusief persoonsgegevens, over verdachten, over personen van wie vermoed wordt dat zij misdrijven beramen en over personen, indien feitelijk mag worden aangenomen dat informatie-uitwisseling dienstig kan zijn ter opsporing, voorkoming of onderzoek naar een misdrijf. Hierbij is het uitgangspunt dat het op verzoek internationaal verstrekken van informatie aan een andere lidstaat niet aan meer voorwaarden is gebonden dan de voorwaarden, die bij onderlinge nationale uitwisseling van informatie binnen een lidstaat gelden. Ook wordt uitgegaan van een plicht om aan een verzoek tot informatieverstrekking te voldoen, waarbij de degene die het verzoek indient handelt overeenkomstig het nationale recht. De informatie kan worden benut voor strafrechtelijke opsporingsonderzoeken en onderzoeken die deze status nog niet hebben bereikt en hieraan vooraf gaan. Het voorstel ziet niet op de uitwisseling van informatie ten behoeve van gebruik als bewijs in een strafzaak. Daarop blijft het bestaande rechtshulpinstrumentarium (justitiële samenwerking in strafzaken) van toepassing.

Met dit Zweedse initiatief wordt tegemoet gekomen aan een van de actiepunten van de EU-terrorismeverklaring van de Europese Raad van 25 maart jl. Ook wordt ermee voldaan aan een van de deadlines van het EU Actieplan ter bestrijding van terrorisme (15 juni jl.), waarin bepaald werd dat een dergelijk voorstel in juni 2004 zou moeten worden ingediend. Geen deadline is opgenomen met betrekking tot de afronding van de onderhandelingen.

Rechtsbasis van het voorstel: Artikel 30, lid 1, onder a en b, en 34, lid 2, onder b, van het EU-verdrag.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: Op grond van artikel 34, lid 2, onder b juncto artikel 39 van het EU-verdrag besluit de Raad met eenparigheid van stemmen, na raadpleging van het Europees Parlement.

Instelling nieuw Comitologie-comité: nee.

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: positief.

Het voorstel beoogt de informatie-uitwisseling tussen de rechtshand-havingsdiensten van de 25 lidstaten te verbeteren. Afspraken over verbetering van uitwisseling van informatie tussen de lidstaten dienen op Europees niveau te worden gemaakt en vastgelegd.

Proportionaliteit: positief.

In de ER-verklaring van 25 maart jl. inzake terrorisme is de gebrekkige informatie-uitwisseling als knelpunt aangewezen en is overeengekomen dat deze uitwisseling moet worden verbeterd. Het voorstel beoogt aan de verbetering van de informatie-uitwisseling bij te dragen en bouwt daarbij voort op bestaande instrumenten zoals Schengen. In het voorstel worden niet meer verplichtingen opgenomen dan noodzakelijk zijn voor verbetering van de informatie-uitwisseling. Dit laatste zal ook tijdens de onderhandelingen blijvend in het oog worden gehouden.

Consequenties voor de EU-begroting: geen.

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger:

Het ziet er niet naar uit dat dit voorstel zal leiden tot meer verzoeken om informatie-uitwisseling; het zal slechts moeten leiden tot een versnelling van de afhandeling van deze verzoeken. De beoogde vereenvoudiging van de informatie-uitwisseling kan echter wel drempelverlagend werken: indien derhalve wel sprake zou zijn van een toename van informatieverzoeken, zou dit op termijn enige lastenverzwaring kunnen geven voor o.a. het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) waaronder bureau SIRENE valt (ontvangen en doorzenden van de verzoeken), de overige rechtshandhavingsdiensten (die verplicht zijn de gevraagde informatie veelal binnen een bepaald tijdsbestek bijeen te brengen) en het bedrijfsleven (die informatie op verzoek van de nationale rechtshandhavingsdiensten zullen moeten verstrekken). De vraag blijft of die toename dan het gevolg is van dit kaderbesluit of dat die toename past binnen de algemene trend voor wat betreft het toe- of afnemen van verzoeken tot informatie. Aangezien het kaderbesluit niet beoogt het aantal verzoeken te laten toenemen, wordt hier vanuit gegaan dat het kaderbesluit op dit punt geen consequenties zal hebben, maar indien toch sprake is van budgettaire consequenties dan komen die ten laste van de begrotingen van de betrokken partijen.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering):

Dit voorstel betreft vooral een verbetering in de uitvoering van de reeds bestaande informatie-uitwisseling. Veel aanpassingen zijn niet te verwachten. Mogelijkerwijs kan aanpassing nodig zijn van bijvoorbeeld de Wet politieregisters of de Wet justitiële gegevens. Ook kan het zijn, dat door de strakke deadlines die in het voorstel worden genoemd (in sommige gevallen moet binnen 12 uur informatie worden uitgewisseld), de prioriteiten binnen de rechtshandhavingsdiensten moeten worden bijgesteld. Het uitgangspunt is, dat wat nationaal mogelijk is, ook internationaal mogelijk moet zijn, maar dat impliceert niet dat wat nationaal niet mogelijk is, internationaal mogelijk zou moeten zijn.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid:

De voorgestelde implementatietermijn betreft twee jaar na inwerkingtreding van het kaderbesluit, hetgeen haalbaar lijkt.

Consequenties voor ontwikkelingslanden: Geen.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland hecht aan een goede en snelle samenwerking op politieel en justitieel gebied om zowel de georganiseerde criminaliteit als terrorisme aan te pakken. Nederland hecht aan een goede uitwisseling van

informatie tussen de bevoegde nationale diensten. Dit voorstel beoogt die samen-werking en de informatie-uitwisseling op operationeel niveau te verbeteren. De uitgangspunten van het voorstel kunnen worden ondersteund, wel dient tijdens de besprekingen aan specifieke onderdelen nadere uitwerking gegeven te worden (werkingssfeer, tijdslimiet, doelbinding, gegevensbescherming e.d.).